

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ტურიზმის განვითარების ინსტიტუტი

”დამტკიცებულია“

თსუ აკადემიური საბჭოს მიერ

დადგენილება №121/2013 - „საგანმანათლებლო პროგრამების დამტკიცების შესახებ“
აკადემიური საბჭოს 2011 წლის 29 ივნისის №57/2011 დადგენილებაში ცვლილებების შეტანის
შესახებ, 11 ნოემბერი, 2013

ტურიზმის მენეჯმენტი

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა
(V საფეხური)

2013

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ტურიზმის განვითარების ინსტიტუტი

ტურიზმის მენეჯმენტი

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა
(V საფეხური)

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია

ტუროპერატორის მეხუთე საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია
(020552)

„შეთანხმულია“

ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის
ხარისხის უზრუნვეყოფის სამსახურის უფროსი
ე. ლევაშვილი

„შეთანხმულია“

თსუ ხარისხის უზრუნველყოფის
სამსახურის უფროსი
თ. ვეფხვაძე

პროგრამის ხელმძღვანელი
ეკონომიკის დოქტორი, თსუ სრული პროფესორი,
ტურიზმისა და მასპინძლობის მენეჯმენტის კათედრის ხელმძღვანელი
მაია მარგველაშვილი

2013

შინაარსი

- I. პროგრამის დასახელება
  - II. მიმართულება
  - III. პროფესიული განათლების საფეხური
  - IV. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია
  - V. პროფესიული პროგრამის მოცულობა
  - VI. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა
  - VII. სფეროს აღწერა
  - VIII. პროგრამის მიზანი
  - IX. სწავლის შედეგი
  - X. სწავლის შედეგების რუქა
  - XI. სასწავლო გეგმა
  - XII. პროფესიული სტუდენტის სასწავლო საქმიანობა (დატვირთვა)
  - XIII. პროფესიული სტუდენტის ცოდნის შეფასება
  - XIV. სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები
  - XV. ინფორმაცია პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური რესურსის შესახებ.
  - XVI. პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი მატერიალური რესურსი
  - XVII. დასაქმების სფეროები:
  - XVIII. სწავლის პერიოდი და ხანგრძლივობა
  - XIX. სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობა.
  - XX. პროგრამის ბიუჯეტი
- დანართი 1 – სასწავლო კურსების სილაბუსები
- დანართი 2 – კათედრის სხდომის ოქმი
- დანართი 3 – მემორანდუმი პრაქტიკის ობიექტთან
- დანართი 4 – პროგრამის განმახორციელებელი ადამიანური რესურსი

პროგრამის შინაარსი

I. პროგრამის დასახელება   ტურიზმის მენეჯმენტი (Tourism Management);

II. მიმართულება – ბიზნესის ადმინისტრირება (Business Administration)

III. პროფესიული განათლების საფეხური - V საფეხური

IV. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია - ტუროპერატორის (აგრო-, ეკო- და ა.შ. ტუროპერატორი) მეხუთე საფეხურის პროფესიული კვალიფიკაცია (V Level, Tour-Operator)

V. პროფესიული პროგრამის მოცულობა

საგანმანათლებლო პროგრამა აგებულია პროფესიული განათლების კრედიტების სისტემის შესაბამისად; პროგრამის მოცულობაა: 70 კრედიტი/1750 საათი, რომელშიც მითითებულია სასწავლო და პრაქტიკის კომპონენტისათვის განკუთვნილი საათების რაოდენობა; ერთი კრედიტი ასახავს პროფესიული სტუდენტის სასწავლო საქმიანობას (დატვირთვას) 25 ასტრონომიული საათის განმავლობაში. პრაქტიკისა და სასწავლო კომპონენტის პროცენტული თანაფარდობა სრულ შესაბამისობაშია პროფესიულ სტანდარტთან. კერძოდ:

- ❖ სასწავლო კომპონენტისათვის განკუთვნილია – 35 კრედიტი (875 საათი);
- ❖ პრაქტიკის (სასწავლო და საწარმოო) კომპონენტისათვის – 35 კრედიტი (875 საათი)

VI. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა განსაზღვრულია საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობით, კერძოდ, პროგრამაზე დაშვების წინაპირობაა მე-4 საფეხურის კვალიფიკაციის ქონა.

VII. სფეროს აღწერა

ტურიზმის მენეჯმენტი წარმოადგენს ბიზნესის ადმინისტრირების მიმართულების ტურიზმის დარგობრივი სფეროს პროფესიულ პროგრამას, რომლის საფუძველია ტურიზმის ინდუსტრიაში საქმიანობა და მისი ეფექტური მართვა. ამ ფუნქციას კი ასრულებს ტუროპერატორი. მისი პროფესია ორიენტირებულია მომსახურებაზე და გულისხმობს მაღალი ხარისხის ტურისტული პროდუქტის მომზადებას და ტურისტული ბაზრისათვის შეთავაზებას. სფეროს შინაარსი განპირობებულია ტურიზმის სპეციფიკით და საზოგადოებრივი დაკვეთით – აღზარდოს შრომის ბაზარზე ორიენტირებული, კონკურენტუნარიანი და კვალიფიციური კადრი, რომელიც საჭიროა ტურიზმისა და მასპინძლობის ინდუსტრიაში საქმიანობის სამართავად.

VIII. პროგრამის მიზანი

ტურიზმის მენეჯმენტის V საფეხურის პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა ორიენტირებულია პროფესიული კომპეტენციების მოკლე ვადაში გამომუშავებაზე. მან პროფესიულ სტუდენტს უნდა მისცეს ის ცოდნა, რომელიც მას ესაჭიროება ტურიზმისა და მასპინძლობის ინდუსტრიაში საქმიანობის სამართავად. ამდენად, პროგრამის მიზანია, ტუროპერატორის პროფესიის შესაბამისი საფეხურის (კვალიფიკაცია/ტუროპერატორი) ცოდნისა და უნარ-ჩვევების დაუფლება. ინდივიდის პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა; შრომის ბაზარზე ორიენტირებული, კონკურენტუნარიანი, კვალიფიციური კადრის მომზადების უზრუნველყოფა; ინდივიდის დასაქმების, მათ შორის, საკუთარი ბიზნესის წამოწყებისა და თვითდასაქმების ხელშეწყობა. ამისათვის კი პროგრამამ პროფესიული სტუდენტი უნდა აღჭურვოს

დარგობრივი სფეროსთვის (ტურიზმი) დამახასიათებელი - პროცესების, პრინციპებისა და კონცეფციების მრავალმხრივი თეორიული ცოდნით, რათა მან გააცნობიეროს პროფესიული საქმიანობის შესაძლებლობები. პროფესიულ სტუდენტს უნდა გამოუმუშავდეს პრაქტიკული კომპეტენციების ფართო სპექტრიც, რაც მას საშუალებას მისცემს აბსტრაქტული პრობლემების შემოქმედებითად გადაწყვეტაში.

IX. სწავლის შედეგი

სწავლის შედეგები აღწერილია „პროფესიული განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის, პროფესიულ კვალიფიკაციათა ჩარჩოს კონკრეტული საფეხურისა და დარგობრივი პროფესიული სტანდარტის შესაბამისად

ცოდნა და გაცნობიერება	<p>პროფესიულ სტუდენტს გააჩნია პროფესიულ საქმიანობასთან დაკავშირებული მრავალმხრივი და/ან სპეციალიზებული თეორიული და პრაქტიკული ცოდნა. აცნობიერებს პროფესიული საქმიანობის შესაძლებლობებს (საზღვრებს). კერძოდ, აქვს სფეროსთვის დამახასიათებელი პროცესების, პრინციპებისა და კონცეფციების მრავალმხრივი თეორიული და პრაქტიკული ცოდნა; სიღრმისეულად იცის:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ტურიზმისა და მომსახურების სფეროს არსი და დაწიშნულება; - სტუმარმასპინძლობის ძირითადი პრინციპები; - ბიზნესის წარმოებისა და მენეჯმენტის ზოგადი პრინციპები; - ფინანსური მენეჯმენტის ზოგადი პრინციპები; - ტურების დაგეგმვის ოპერაციული სისტემა; - კადრების შერჩევის და დაქირავების მარეგულირებელი ნორმები; - საქართველოს საგადასახადო სისტემა. - ეკონომიკის საფუძვლები; - სამართლის საფუძვლები; - სოციალური და შრომის ფსიქოლოგიის საფუძვლები; - პროფესიული საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობა; - რეალიზაცია და შარკეტინგი; - ადამიანური რესურსების მართვა; - კადრების სწავლების, მომზადების, შერჩევისა და შეფასების პრინციპები და მეთოდიკა; - საზოგადოებასთან ურთიერთობის საფუძვლები; - ბიზნეს-იდეა და მისი განხორციელების შეფასება; - ბიზნესის დაწყების შესაძლებლობები; - ბიზნეს-გეგმა და მისი შედგენა; - მეწარმეობის ფინანსური ელემენტები; - საქართველოს ტურისტულ-რეკრეაციული რესურსები
ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	<p>პროფესიულ სტუდენტს შეუძლია შემეცნებითი და პრაქტიკული უნარების ფართო სპექტრის გამოყენება აბსტრაქტული პრობლემების შემოქმედებითად გადასაწყვეტად. კერძოდ, შეუძლია:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ტურისტული მარშრუტისთვის ძირითადი და დამატებითი ინფორმაციის მოძიება; - ტურისტული პაკეტების დაგეგმვა-შემუშავება; - სამოგზაურო დოკუმენტაციის მომზადება – გაფორმება; - ტურის მსვლელობის ხარისხის კონტროლი; - ტურისტული პროდუქტის განვითარება;

	<ul style="list-style-type: none"> - დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობა და პრეზენტაცია; - ტურების მართვა. - მარავალფეროვან გარემოში მართვა; - საქმიანობის კოორდინირება; <p>ხარისხის სტანდარტების დანერგვა;</p> <ul style="list-style-type: none"> - შესყიდვების განხორციელება; - პერსონალის შერჩევა, მათი ფუნქციების განსაზღვრა და მუშაობის სქემების დადგენა; - პერსონალის პროფესიული ზრდის ხელშეწყობა; მათთვის ახალი ტექნოლოგიებისა და ახალი ტექნიკის გამოყენების წესების დემონსტრირება; - ფასების კონტროლი და ანალიზი; - სასტუმროს ბიუჯეტის შედგენა (ფინანსურ მენეჯერთან ერთად), შემოსავლებისა და დანახარჯების ანალიზი; - მომხმარებლის საჩივრების განხილვა და რეაგირება. - განხორციელებული ტურის ანალიზი და შეფასება; - საქმიანობის კოორდინირება მენეჯერთან, მუშაობა პარტნიორთან და მისი დახმარება; - საქმიანობის დაგეგმვა, ორგანიზება და რესურსების განაწილება. <p>აქვს მართვისა და ორგანიზაციული უნარები;</p> <ul style="list-style-type: none"> - პრობლემების გადაჭრის და გადაწყვეტილების მიღების უნარი; - ამოცანის გადასაწყვეტად გარკვეული მიდგომების შემუშავების და მიღებული შედეგების ანალიზის უნარი; <p>ხელმძღვანელობს ტურკომპანიის შესაბამისი სამსახურის საქმიანობას.</p>
დასკვნის უნარი	<p>პროფესიულ სტუდენტს შეუძლია კარგად განსაზღვრული პრობლემების ამოცნობა, მათი გადაჭრისათვის სათანადო მონაცემების იდენტიფიცირება და ანალიზი სტანდარტული მეთოდების გამოყენებით, ასევე დასაბუთებული დასკვნების გაკეთება. აქვს:</p> <p>ანალიზისა და სინთეზის უნარი; საკუთარი და სხვისი საქმიანობის კრიტიკულად შეფასების უნარი; შეუძლია პრობლემის სილრმისეული დანახვა და მის გადასაწყვეტად შესაბამისი მიდგომების შემუშავება, სხვადასხვა შესაძლებლობების განხილვა და მათგან ყველაზე ოპტიმალურის ამორჩევა, მიღებული შედეგის ანალიზი და სათანადო დასკვნის გაკეთება. ყურადღებას უთმობს დეტალებს; შემუშავებული აქვს მუშაობის საკუთარი სტილი. კოლეგების მოსაზრების და რჩევის მიღება, გათვალისწინება და სათანადო დასკვნის გამოტანა ამა თუ იმ პრობლემასთან ან საინტერესო ინოვაციასთან დაკავშირებით. გააჩნია სხვების სამუშაოს ორგანიზების და სწორედ დაგეგმვის უნარი.</p>
კომუნიკაციის უნარი	<p>პროფესიულ სტუდენტს გააჩნია კარგი საკომუნიკაციო უნარები და შეუძლია:</p> <ul style="list-style-type: none"> • იდეებისა და ინფორმაციის სტრუქტურირებულად და თანმიმდევრულად გადაცემა სპეციალისტებისა და სხვა დაინტერესებული პირთათვის ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ინფორმაციის გამოყენებით • გამოიყენოს თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები. კერძოდ: • ზეპირი და წერილობითი კომუნიკაცია ქართულ და ინგლისურ ენებზე; • ტრეინინგების ჩატარება, დიალოგის წარმართვა პროფესიასთან დაკავშირებულ საკითხებზე, ამ მიზნით საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების

	<p>გამოყენება;</p> <ul style="list-style-type: none"> • სრულყოფილად ფლობს ინგლისურ ენას და შეუძლია დიალოგის წრმართვა, პროფესიასთან დაკავშირებული ინფორმაციის გადაცემა და ანგარიშის წარდგენა; • ფლობს მეორე არჩევით (გერმანული, რუსული) უცხო ენას და შეუძლია მისი პრაქტიკული გამოყენება.
სწავლის უნარი	<p>პროფესიულ სტუდენტს შეუძლია საკუთარი სწავლის მიმართულებების განსაზღვრა ცვალებად და გაუთვალისწინებელ ვითარებაში.</p> <p>აქვს გამოხატული ინტერესი სწავლისა და თვითგანვითარების მიმართ; შეუძლია სხვების სწავლება; შეუძლია კურიკულურით განსაზღვრული პროგრამის თეორიული და პრაქტიკული ნაწილის ათვისება. საკუთარი სწავლის დაგეგმვა, სწავლის შემდგომ საფეხურზე გაგრძელების უზრუნველყოფა.</p>
ღირებულებები	<p>პროფესიული სტუდენტი</p> <p>აფასებს საკუთარ და სხვების დამოკიდებულებას პროფესიული საქმიანობისთვის დამახასიათებელ ღირებულებებთან და უზიარებს სხვებს.</p> <p>საფუძვლიანად იცნობს ტურისტული კომპანიის საქმიანობას, მომსახურების არს და სტუმარმასპინძლობის მირითად პრინციპებს, პროფესიული ეთიკის მირითად პრინციპებს. აქვს მკვეთრად გამოხატული ლიდერის თვისებები; სამუშაო დროის ორგანიზება; გამოირჩევა პროფესიისადმი სიყვარულით; გაცნობიერებული აქვს საკუთარი მოვალეობები, ფუნქციები და პასუხისმგებლობა, ახასიათებს ორგანიზებულობა, დისციპლინა, პუნქტუალობა და მოწესრიგებულობა, საკუთარი და სხვისი ფუნქციების და მოვალეობების გაცნობიერება, კონსტრუქციული თანამშრომლობა და კეთილგანწყობა კოლეგებთან და პერსონალთან, სხვისი დახმარება, საქმისადმი პატიოსანი და ეთიკური მიდგომა</p>

X. სწავლის შედეგების რუქა

პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამაში განსაზღვრული თითოეული სასწავლო კურსის/პრაქტიკის გავლის შედეგად მიღწეული კომპეტენციები.

სასწავლო კურსები/პრაქტიკა	სწავლის შედეგები					
	ცოდნა და გაცნობიერება	ოთხნის პრაქტიკით გამოყენების უნარი	დასკვნის უნარი	კომუნიკაციის უნარი	სწავლის უნარი	ღირებულებები
საინფორმაციო ტექნოლოგიები 2	+	+	+	+	+	-
ინგლისური ენა 2	+	+	-	+	+	-

ფრანგული, გერმანული, ენა 2 (არჩ.)	+	+	-	+	+	-
ფინანსური მენეჯმენტის საფუძვლები	+	+	+	-	-	-
საქართველოს საგადასახადო სისტემა	+	+	+	-	-	-
პერსონალის მართვა	+	+	+	+	+	+
საქართველოს ტურისტულ-რეკრეაციული რესურსები და საექსკურსიო მარშრუტები	+	+	+	+	+	+
ტურიზმის ეკონომიკა	+	+	+	+	+	-
სამართლის საფუძვლები	+	+	+	-	-	+
ეკონომიკის საფუძვლები	+	+	+	+	+	-
ტურიზმის ბიზნესი	+	+	+	+	+	+
მარკეტინგი და საზოგადოებასთან ურთიერთობის საფუძვლები	+	+	+	+	+	+
სოციალური და შრომის ფსიქოლოგიის საფუძვლები	+	+	+	+	-	+
სასწავლო პრაქტიკა	-	+	+	+	+	+
საწარმოო პრაქტიკა	-	+	+	+	+	+

XI. სასწავლო გეგმა

სასწავლო კურსები/პრაქტიკა კრედიტების მიხედვით. კრედიტი მოიცავს როგორც სააუდიტორიო, ასევე დამოუკიდებელი მუშაობის საათებს.

სასწავლო კურსები/პრაქტიკა	კრედიტების რაოდენობა	საათების განაწილება						სულ საათების რაოდენობა
		საკონტაქტო დრო, საათები					დამუშავებული დრო, საათები	
საინფორმაციო ტექნოლოგიები 2	3	-	39	4	2	-	-	30 75
ინგლისური ენა 2	3	-	39	4	2	-	-	30 75
ფრანგული, გერმანული, ენა 2 (არჩ.)	3	-	39	4	2	-	-	30 75
ფინანსური მენეჯმენტის საფუძვლები	2	14	12	4	2	-	-	18 50
საქართველოს საგადასახადო სისტემა	2	14	12	4	2	-	-	18 50
პერსონალის მართვა	3	15	24	4	2	-	-	30 75
საქართველოს ტურისტულ-რეკრეაციული რესურსები და საექსკურსიო მარშრუტები	3	15	24	4	2	-	-	30 75
ტურიზმის ეკონომიკა	4	15	24	4	2	-	-	55 100
სამართლის საფუძვლები	2	14	12	4	2	-	-	18 50
ეკონომიკის საფუძვლები	2	14	12	4	2	-	-	18 50
ტურიზმის ბიზნესი	4	15	24	4	2	-	-	55 100
მარკეტინგი და საზოგადოებასთან ურთიერთობის საფუძვლები	2	14	12	4	2	-	-	18 50
სოციალური და შრომის ფსიქოლოგიის	2	14	12	4	2	-	-	18 50

საფუძვლები									
ჯამი	35								875
სასწავლო პრაქტიკა	15	-	-	4	2	369	-	-	375
საწარმოო პრაქტიკა	20	-	-	4	2	-	494	-	500
ჯამი	35								875
სულ	70								1750

სასწავლო კურსები/პრაქტიკა სასწავლო კვირეების მიხედვით.

სასწავლო კურსები/პრაქტიკა	სასწავლო კვირათა რაოდენობა		
	20 კვირა	20 კვირა	14 კვირა
საინფორმაციო ტექნოლოგიები 2	X		
ინგლისური ენა 2	X		
ფინანსური მენეჯმენტის საფუძვლები	X		
საქართველოს საგადასახადო სისტემა	X		
პერსონალის მართვა	X		
ტურიზმის ეკონომიკა	X		
სამართლის საფუძვლები	X		
ეკონომიკის საფუძვლები	X		
ტურიზმის ბიზნესი	X		
სოციალური და შრომის ფსიქოლოგიის საფუძვლები	X		
ფრანგული, გერმანული ენა 2 (არჩ.)		X	
საქართველოს ტურისტულ-რეკრეაციული რესურსები და საექსკურსიო მარშრუტები		X	
მარკეტინგი და საზოგადოებასთან ურთიერთობის საფუძვლები		X	
სასწავლო პრაქტიკა		X	
საწარმოო პრაქტიკა			X

XII. პროფესიული სტუდენტის სასწავლო საქმიანობა (დატვირთვა)

პროფესიული სტუდენტის სასწავლო საქმიანობა(დატვირთვა) მოიცავს:

- ❖ ლექციაზე დასწრებას;
- ❖ სამუშაო ჯგუფში მუშაობას;
- ❖ დამოუკიდებელ მეცადინეობას;
- ❖ პრაქტიკულ მეცადინეობას:
  - ❖ სასწავლო პრაქტიკას;
  - ❖ საწარმოო პრაქტიკას;

❖შეფასების (შუალედური და დასკვნითი გამოცდები) მომზადება/ჩაბარებას

XIII. პროფესიული სტუდენტის ცოდნის შეფასება

შეფასების სისტემა უშვებს:

ა) 5 სახის დადებით შეფასებას:

- (A) ფრიადი - მაქსიმალური შეფასების 91% და მეტი;
- (B) ძალიან კარგი - მაქსიმალური შეფასების 81-90%;
- (C) კარგი - მაქსიმალური შეფასების 71-80%;
- (D) დამაკმაყოფილებელი - მაქსიმალური შეფასების 61-70%;
- (E) საკმარისი - მაქსიმალური შეფასების 51-60%;

ბ) 2 სახის უარყოფით შეფასებას:

- (FX) ვერ ჩააბარა - მაქსიმალური შეფასების 41-50%, რაც ნიშნავს, რომ პროფესიულ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;
- (F) ჩაიჭრა - მაქსიმალური შეფასების 40% და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ პროფესიული სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება 100 ქულის ტოლია.

დასკვნითი შეფასება (გამოცდა) მაქსიმალური - 40 ქულა. მინიმალური ზღვარი - 20 ქულა.

პროფესიული სტუდენტი დასკვნით გამოცდაზე დაშვებულად ითვლება, თუ შეფასების სისტემის ყველა კომპონენტში სწავლების მიმდინარე პერიოდში დააგროვებს მინიმუმ 11 ქულას და გამოცდა ჩაბარებულად ეთვლება, თუ შუალედური შეფასებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულების გათვალისწინებით დააგროვებს 51 ქულას.

დაუშვებელია პროფესიული სტუდენტის მიერ მიღწეული სწავლის შედეგების ერთჯერადად - მხოლოდ დასკვნითი გამოცდის საფუძველზე შეფასება. პროფესიულ სტუდენტს უფლება აქვს, გავიდეს დამატებით გამოცდაზე დასკვნით გამოცდაზე უარყოფითი შეფასების მიღების შემთხვევაში, არანაკლებ 10 დღეში.

შეფასების ფორმებია:

- ❖ შუალედური შეფასება;
- ❖ დასკვნითი შეფასება (გამოცდა);
- ❖ სხვა აქტივობები

შენიშვნა: კომპონენტები ფასდება ქულებით, რომელიც აისახება თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსში: დასკვნითი გამოცდა - 40 ქულა, დანარჩენ კომპონენტებზე ქულების გადანაწილებას ახდენს ლექტორი სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე. ქულები უნდა გადანაწილდეს 100 ქულის ჯამით.

XIV. სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები

სწავლების პროცესში, რომელიმე კონკრეტული საკითხის შესწავლა შეუძლებელია მხოლოდ ერთი მეთოდით. აღნიშნული პროგრამის განხორციელებისას ლექტორს/მასწავლებელს უხდება სხვადასხვა მეთოდის გამოყენება, ხშირ შემთხვევაში ადგილი აქვს მეთოდთა შერწყმას. ეს მეთოდებია:

დისკუსია-დებატები, რაც ამაღლებს პროფესიულ სტუდენტთა ჩართულობის ხარისხს და აქტივობას. დისკუსია შესაძლებელია გადაიზარდოს კამათში, რაც მხოლოდ პროფესორის მიერ დასმული შეკითხვებით არ შემოიფარგლება. ეს მეთოდი უვითარებს სტუდენტს კამათისა და საკუთარი აზრის დასაბუთების უნარს;

ჯგუფური (collaborative) მუშაობა. გულისხმობს პროფესიულ სტუდენტთა ჯგუფებად დაყოფას და მათვის სასწავლო დავალების მიცემას. ჯგუფის წევრები ინდივიდუალურად ამაშავებენ საკითხებს და პარალელურად უზიარებენ მას ჯგუფის დანარჩენ წევრებს. დასახული ამოცანებიდან გამომდინარე შესაძლებელია ჯგუფის მუშაობის პროცესში წევრებს შორის მოხდეს ფუნქციების გადანაწილება. ეს სტრატეგია უზრუნველყოფს ყველა სტუდენტის მაქსიმალურ ჩართულობას სასწავლო პროცესში;

თანამშრომლობითი (cooperative) სწავლება. ესაა სწავლების სტრატეგია, სადაც ჯგუფის თითოეული წევრი ვალდებულია არა მხოლოდ შეისწავლოს, არამედ დაეხმაროს თავის თანაგუნდელს საგნის უკეთ შესწავლაში. თითოეული ჯგუფის წევრი მუშაობს პრობლემაზე, ვიდრე ყველა მათგანი არ დაეუფლება საკითხს;

შემთხვევის ანალიზის მეთოდი (Case study). გულისხმობს ლექციის ახსნის პროცესში პროფესიულ სტუდენტებთან ერთად კონკრეტული შემთხვევების განხილვას, თეორიული მასალის უფრო თვალსაჩინოდ და საფუძვლიანად წარმოჩენის მიზნით;

დემონსტრირების მეთოდი გულისხმობს ინფორმაციის ვიზუალურად წარმოადგენას. შედეგების მიღწევის თვალსაზრისით მიზანშეწეონილია მასალის ერთდროულად აუდიო და ვიზუალური გზით დემონსტრირება, რაც ხორციელდება როგორც პროფესორის, ისე სტუდენტის მიერ;

პრაქტიკული მეთოდები – აერთიანებს სწავლების ყველა იმ ფორმას, რომელიც პროფესიულ სტუდენტს პრაქტიკულ უნარ-ჩვევებს უყალიბებს, აქ სტუდენტი შეძენილი ცოდნის საფუძველზე დამოუკიდებლად ასრულებს ამა თუ იმ აქტივობას, მაგალითად: სასწავლო ან საწარმოო პრაქტიკას;

ინდუქცია, დედუქცია, ანალიზი და სინთეზი

სწავლების ინდუქციური მეთოდი განსაზღვრავს ნებისმიერი საგნობრივი ცოდნის გადაცემის ისეთ ფორმას, როდესაც მასალის გადმოცემისას პროცესი მიმდინარეობს კონკრეტულიდან ზოგადისაკენ;

სწავლების დედუქციური მეთოდი განსაზღვრავს ნებისმიერი საგნობრივი ცოდნის გადაცემის ისეთ ფორმას, როდესაც მასალის გადმოცემისას პროცესი მიმდინარეობს ზოგადიდან კონკრეტულისაკენ;

სწავლების სინთეზის პროცესი გულისხმობს ცალკეული საკითხების დაჯგუფებით ერთი მთლიანის შედგენას.

ახსნა-განმარტებითი მეთოდი ეფუძნება მსჯელობას მოცემული საკითხის ირგვლივ. პროფესორს მასალის გადმოცემისას მოჰყავს კონკრეტული მაგალითი, რომლის დაწვრილებით განხილვაც ხდება მოცემული თემის ფარგლებში;

ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება მოითხოვს პროფესორისა და პროფესიული სტუდენტის აქტიურ ჩართულობას სწავლების პროცესში, სადაც განსაკუთრებულ დატვირთვას იძენს თეორიული მასალის პრაქტიკული ინტერპრეტაცია.

შენიშვნა: სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები, აგრეთვე, შეფასების ფორმები და მეთოდები (ზემოდასახელებული კომპონენტების არჩევანი) ყოველი ცალკეული სასწავლო კურსისთვის ასახულია სილაბუსებში, რომელსაც თითოეული ლექტორი/მასწავლებელი ადგენს (ირჩევს) ინდივიდუალურად.

XV. ინფორმაცია პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური რესურსის შესახებ.

ინფორმაცია იმ პერსონალის შესახებ, რომელიც პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამაში განსაზღვრული სასწავლო კურსების და პრაქტიკის წარმართვაში მონაწილეობს:

სასწავლო კურსი	ლექტორის სახელი, გვარი	კვალიფიკაცია
საინფორმაციო ტექნოლოგიები 2	რუსუდან სეთურიძე	ეკონომიკის დოქტორი
ინგლისური ენა 2	ირინა ჯობავა,	ფილოლოგის დოქტორი
ფრანგული, გერმანული, ენა 2 (არჩ.)	ნინო მენაბდიშვილი, მაია ღვინჯილია	ფილოლოგი
ფინანსური მენეჯმენტის საფუძვლები	ხათუნა ბარბაქაძე	ეკონომიკის მეცნიერებათა კანდიტატი
საქართველოს საგადასახადო სისტემა	ნატო კაკაშვილი	ეკონომიკის მეცნიერებათა კანდიტატი
პერსონალის მართვა	მერაბ ხოხობაია	ტურიზმისა და მასპინძლობის მენეჯმენტის მაგისტრი
საქართველოს ტურისტულ-რეკრეაციული რესურსები და საექსკურსიო მარშრუტები	მაია მარგველაშვილი	ეკონომიკის დოქტორი,
ტურიზმის ეკონომიკა	მაია მარგველაშვილი	ეკონომიკის დოქტორი,
სამართლის საფუძვლები	დარეჯან ოზმანოვი	ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრი
ეკონომიკის საფუძვლები	ელისაბედ ბალიაშვილი	ეკონომიკის დოქტორი,
ტურიზმის ბიზნესი	მერაბ ხოხობაია	ტურიზმისა და მასპინძლობის მენეჯმენტის მაგისტრი
მარკეტინგი და საზოგადოებასთან ურთიერთობის საფუძვლები	ნანა კაციტაძე	ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორი
სოციალური და შრომის ფსიქოლოგიის საფუძვლები	ზურაბ მხეიძე	ფსიქოლოგიის დოქტორი
სასწავლო პრაქტიკა	მაია მარგველაშვილი	ეკონომიკის დოქტორი, ფილოლოგიის დოქტორი
საწარმოო პრაქტიკა	კახაბერ ჭეიშვილი მიხეილ ჩერქეზიშვილი გიორგი სისვაძე ლელა ძოწენიძე	ფილოლოგიის დოქტორი შპს „I am Georgia“ დირექტორი ტურისტული სააგენტო „Georgian Tourism Company“ წარმომადგენელი შპს ინფორმაციის მენეჯერი

XVI. პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი მატერიალური რესურსი

პროფესიულ სტუდენტთა განკარგულებაშია:

- ❖ თსუ ეკონომიკისა და ბიზნესის ფაკულტეტის (თსუ, X - მაღლივი კორპუსი, უნივერსიტეტის ქ. #2) მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და არსებული რესურსები, მათ შორის: ბიბლიოთეკა, საპრეზენტაციო პროექტორით აღჭურვილი აუდიტორიები (15), კომპიუტერული ლაბორატორიები (6), რესურს-ცენტრები (3), სტუდენტთა მომსახურების ცენტრი და სხვ. სტუდენტთათვის გათვალისწინებულია შესაბამისი რაოდენობით კომპიუტერული ტექნიკა, მათ შორის: პროცესორი - 185, მონიტორი - 185, პრინტერი - 5, პროექტორი - 19, ლეპტოპი - 2, ასლის გადამდები - 2 და სკანერი - 2. წარმოდგენილი კომპიუტერული ტექნიკა უზრუნველყოფილია ისეთი პროგრამებით, როგორებიცაა: Adobe Reader, Microsoft Office 2007, Nero, WinRAR, GOM player, USB.Disk.Security, Pagemaker 7.0, Adobe Photoshop7, antivirus - Avira, AVG, Symantec.

❖ ტურიზმის საერთაშორისო სკოლის (ვაჟა-ფშაველას პრ. #44) მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და არსებული რესურსები, მათ შორის: საერთო ფართი 3382 კვ.მ., ბიბლიოთეკა, LCD პროექტორით აღჭურვილი აუდიოტორიები (2), კომპიუტერული ლაბორატორიები (2), რესურს-ცენტრები (2), სტუდენტთა მომსახურების ცენტრი და სხვ. სტუდენტთათვის გათვალისწინებულია შესაბამისი რაოდენობით კომპიუტერული ტექნიკა, მათ შორის: პროცესორი და მონიტორი - 84, პრინტერი - 6, LCD პროექტორი - 3, ლეპტოპი - 1, ასლის გადამღები - 4, სკანერი - 2, ვიდეოკამერა - 5. წარმოდგენილი კომპიუტერული ტექნიკა უზრუნველყოფილია ისეთი პროგრამებით, როგორებიცაა: Adobe Reader, Microsoft Office 2007, Nero, WinRAR, Pagemaker 7.0, Adobe Photoshop7, antivirus – AVG და ა.შ.

❖ ტურიზმის განვითარების ინსტიტუტის რეგიონული ცენტრი (ნიკეას მე-2 შესახვევი N8-ში, 0431 ქუთაისი) მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა და არსებული რესურსები, მათ შორის: საერთო ფართი 3382 კვ.მ., ბიბლიოთეკა, LCD პროექტორით აღჭურვილი აუდიოტორიები (2), კომპიუტერული ლაბორატორია, სტუდენტთა მომსახურების ოფისი და სხვ. სტუდენტთათვის გათვალისწინებულია შესაბამისი რაოდენობით კომპიუტერული ტექნიკა, მათ შორის: პროცესორი და მონიტორი - 20, პრინტერი - 2, LCD პროექტორი - 2, ლეპტოპი - 1, ასლის გადამღები - 2, სკანერი - 2. წარმოდგენილი კომპიუტერული ტექნიკა უზრუნველყოფილია ისეთი პროგრამებით, როგორებიცაა: Adobe Reader, Microsoft Office 2007, Nero, WinRAR, Pagemaker 7.0, Adobe Photoshop7, antivirus – AVG და ა.შ.

სტუდენტთა საერთო რაოდენობა, ტურიზმის განვითარების ინსტიტუტის არსებული მატერიალურ-ტექნიკური ბაზისა და ადამიანური რესურსების პირობებში, არ უნდა აღემატებოდეს 150-ს.

პროფესიული განათლების სპეციალისტის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში გათვალისწინებულია საწარმოო პრაქტიკის გავლაც, რომელიც ხორციელდება უნივერსიტეტში დამტკიცებული საწარმოო პრაქტიკის დებულების შესაბამისად,

პროფესიული სტუდენტი მემორანდუმის საფუძველზე საწარმოო პრაქტიკას გადის:

1. შპს „I am Georgia“; მის.: თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი XII, №1
2. ტურისტული სააგენტო „Georgian Tourism Company“; მის.: თბილისი, ზაზიაშვილის ქ. №1
3. ტურისტული სააგენტო „გელათი“; მის.: ქუთაისი, 26 მაისის ქუჩა, მე-2 შესახვევი №4
4. შპს ინფორმაციის „კოლხატური“; ქუთაისი, ვერიკო ანჯაფარიძის სკვერი, საბაგიროს სადგურის შენობა, მეორე სართული.

XVII. დასაქმების სფეროები:

სწავლის დასრულების შემდგომ მიღებული ცოდნითა და გამომუშავებული უნარ-ჩვევებით კურსდამთავრებულს შეუძლია დასაქმდეს ტურისტულ (ტურ-ოპერატორული) კომპანიაში ტუროპერატორის თანამდებობაზე, აგრეთვე, იმუშაოს ინდივდუალურადაც, როგორც ინდ. მეწარმე.

XVIII. სწავლის პერიოდი და ხანგრძლივობა:

პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის ხანგრძლივობაა 54 სასწავლო კვირა და მოიცავს შემდეგ პერიოდებს:

- ❖ 40 სასწავლო კვირა (20+20) თეორიული სწავლების და სასწავლო პრაქტიკის პერიოდი;
- ❖ 14 სასწავლო კვირა - საწარმოო პრაქტიკის პერიოდი

XIX. სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობა.

კურსდამთავრებულებს შეეძლება საქართველოს კანონდებლობით დადგენილი წესით გააგრძელონ სწავლა ბაკალავრის ხარისხის მოსაპოვებლად, როგორც ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, ასევე სხვა უმაღლეს სასწავლო დაწესებულებებში საბაკალავრო პროგრამებზე.

XX. პროგრამის ბიუჯეტი

პროგრამის მოცულობა: 70 კრედიტი (1 კრედიტი – 25 საათი), სულ 1750 საათი (თეორიის კომპონენტი 875 საათი); პრაქტიკის კომპონენტი - 875 საათი); პრაქტიკის კომპონენტი მოიცავს პროფესიული პროგრამის საერთო მოცულობის 50 %-ს.

სტუდენტების მინიმალური რაოდენობა – 25

სწავლის დირექტულება – 2250 ლარი

შემოსული თანხა სტუდენტთა მინიმალური რაოდენობის შემთხვევაში – 56250 ლარი

ხარჯები:

კომუნალური და სხვა სახის გადასახადები: იხდის თსუ ცენტრალიზებულად.

პედაგოგების ანაზღაურება:

- თეორიული კურსების 1 სთ. - დოქტორებისათვის 25 ლარი
  - ხარისხის არმქონეთათვის 20 ლარი
(საშუალო ანაზღაურება - 22,50 ლარი).
- პრაქტიკის ინსტრუქტორთა 1 სთ - 15 ლარი.

ხარჯები სულ:

- $875 \times 22,50 = 19687,50$ ლარი (თეორიული კურსებისათვის).
- $875 \times 15 = 13125$ ლარი (პრაქტიკულისათვის).
- სარეკლამო ხარჯები – 500 ლარი.

სულ ხარჯები - 33312, 50 ლარი.

მინიმალური შემოსავლების პირობებშიც კი პროგრამა იძლევა 22937,50 ლარის (56250-33312,50) მოგებას.

100 პროფესიული სტუდენტის მიღების შემთხვევაში ხარჯები იქნება 133250 ლარი (33312, 50 ლარი X 4), ხოლო მოგება - 91750 ლარი (22937,50 ლარი X 10).